

Onbewuste bekwaamheden in de loopbaancoaching

Aaltje Vincent

Banen komen en banen verdwijnen. We zien het dagelijks om ons heen. Zomer 2016 liep ik door winkelstraten van Franse steden en daar viel mij de dominante aanwezigheid van bankkantoren op. Dit straatbeeld is in Nederland verleden tijd, wij doen onze bankzaken digitaal. En niet alleen bankzaken. Onlangs sprak ik ‘parkeerautomatenlegers’, ook voor hen slinkt het aantal banen, nu we het parkeren steeds meer met een app betalen.

Het meebewegen met verandering is voor de individuele werkende van alle tijden. Het draait daarbij naast veerkracht en wilskracht, het thema van dit nummer, ook om bewustzijn van je volledige vakmanschap. Onder vakmanschap versta ik je vaardigheden, competenties en talenten. En daar zit het knelpunt. In mijn jarenlange ervaring is er bij iedere cliënt onvolledig bewustzijn van het eigen vakmanschap. Ook na inzet van zelfanalyse-instrumenten, 360°-feedbackgesprekken, testen, et cetera.

Bewustzijn van je vakmanschap is cruciaal om je te kunnen bewegen op de arbeidsmarkt. Het bepaalt of je wordt uitgenodigd op basis van je cv en LinkedIn-profiel. Dat onbewuste bekwaamheden een grote impact hebben op het wel of niet uitgenodigd worden, zien we terug in het Johari Window model.

- De open ruimte is aan beiden bekend, hier kan over gecommuniceerd worden;
- De blinde vlek is wel bekend aan anderen, maar niet aan jezelf;
- Het verborgen gebied houden mensen bewust verborgen voor anderen;
- Het onbekende gebied is zowel voor jezelf als anderen onbekend, en daarmee geen onderwerp van communicatie.

Je kunt daar op twee manieren mee omgaan:

- door feedback te vragen van anderen verschuift de blinde vlek naar de open ruimte;
- door open te communiceren verschuift het verborgen gebied naar de open ruimte.

Dat wat onbekend blijft en verborgen is, wordt niet gecommuniceerd. Dit is funest voor het broodnodige bewegen op de arbeidsmarkt. Volledig bewustzijn

Tabel 1. Johari window, door Joseph Luft en Harry Ingham, 1955

	Bekend aan jezelf	Onbekend aan jezelf
Bekend aan anderen	Open ruimte	Blinde vlek
Onbekend aan anderen	Verborgen gebied	Onbekend gebied

ontstaat in mijn jarenlange werkervaring enkel en alleen door een diepte-interview van minimaal drie uur over het dagelijks werk dat diegene in zijn arbeidzame leven heeft neergezet met de simpele vraag: *wat doe je allemaal in je werk?* Over iedere – tot nu toe – vervulde functie. Telkens doorvragen, tot op detailniveau: wat deed jij en wat was het concrete resultaat?

De startvraag is voor mij altijd: welk werk wil je in negen seconden veroveren? Omdat ik me dan pas écht goed kan verplaatsen in de selecteurs voor dat soort vacatures, zoals P&O'ers, leidinggevendenden, intercedenten en recruiters. De volgende vraag is, telkens weer opnieuw: wat deed je in je werk? En dan wil ik alles weten; kwalitatief en kwantitatief. Waarover gaf je advies? Noem eens op. Aan welke projecten werkte je? Wat was het resultaat? Hoe groot was het budget? De antwoorden analyseer en filter ik.

Ik vraag door en dat zorgt ervoor dat de cliënt zich realiseert wat hij allemaal heeft neergezet in het werk en daarbuiten. Dit doorvragen, filteren en samenvatten creëert bewustzijn van het volledige vakmanschap met als direct resultaat, zinnen als:

- 'Ik wist niet dat ik allemaal in mijn mars had.' Of 'Gosh, ik zie nu pas wat ik allemaal kan.'
- 'Ik herken nu pas de rode draad in mijn werklevens, daar kan ik verder mee in plan A en B.'
- 'Als ik plan B wil over twee jaar, weet ik nu welke opleiding ik moet gaan doen.'
- 'Ik ga meteen die en die bellen voor een netwerkgesprek.'
- 'Ja, nu komt mijn vakmanschap tot zijn recht op mijn cv en LinkedIn, in seconden. Fijn, ook met de juiste zoekwoorden voor cv-databases en LinkedIn.'
- 'Wow, ik weet nu hoe ik mijn vakmanschap naar voren kan brengen in een i-deal -, ontwikkel- of sollicitatiegesprek.'

In het samen aan de slag zijn maakt de coachee het proces door van Onbewust Onbekwaam naar Bewust Bekwaam.

Dit bewustwordingsproces doet zich niet voor als je het cv of LinkedIn-profiel van de cliënt voorziet van veel tips. Je behandelt dan dat wat de werkende zelf op zijn cv heeft geschreven. Hier ontbreken per definitie onbewuste bekwaamheden.

Samen intensief in gesprek om bewustzijn van je vakmanschap te creëren is een onmisbare investering in het creëren van beweging. Een investering in weerbaarheid, wendbaarheid en wilskracht. Binnen

of buiten de organisatie. In het huidige beroep of in een andere richting. In de actuele arbeidsmarkt of die in 2020.

En, hoe zit het met jou, loopbaanprofessional? Ben jij je volledig bewust van wat jij in je mars hebt in je dagelijks werk? Kom jij daar in je eentje uit? Of ga je samen met een vakcollega intensief in gesprek om ook jouw onbewuste bekwaamheden boven tafel te krijgen? ■

Aaltje Vincent

Aaltje Vincent is een ervaren loopbaanprofessional, toonaangevend expert in jobmarketing, coach en trainer van werkzoekers. Zij is lid van de adviescommissie van *LoopbaanVisie*. www.aaltjevincent.nl

TOPP

TIJDSCHRIFT
POSITIEVE
PSYCHOLOGIE

Neem nu een
abonnement en ontvang
GRATIS Dirty Desk Day

www.tijdschriftpositievepsychologie.nl

JACKY VAN DE GOOR
**DIRTY
DESK
DAY**
THEMA
EN 179 ANDERE LOSBREKERS
VOOR MEER PIEZIER OP HET WERK

Word een strategisch adviserende loopbaanprofessional

Veel organisaties worstelen met de vraag hoe zij de mobiliteit en loopbaanontwikkeling van hun medewerkers in goede banen leiden. Wil jij je onderscheiden als strategische gesprekspartner voor hen, dan geeft de Master Loopbaanmanagement je het juiste meta-perspectief mee. Via theorie, praktijkonderzoek en dialoog til je jezelf op naar een hoger niveau van beroepsbeoefening.

De MBA Loopbaanmanagement is een postnitiële academische MBA-opleiding voor loopbaanprofessionals die op strategisch niveau werkzaam (willen) zijn in het brede domein van loopbaanmanagement, loopbaanadvisering en loopbaancoaching. De studie is primair gericht op mensen die al een hbo- of universitaire titel of graad behaald hebben of door middel van meerjarige relevante werkervaring kunnen aantonen dat ze dit niveau in hun beroepspraktijk verworven hebben. De MBA Loopbaanmanagement is door de Open Universiteit in samenwerking met Noloc en andere partijen ontwikkeld, en heeft ten doel de loopbaanprofessional een academische verdieping en verbreding te bieden voor de uitoefening van zijn of haar beroep. Hij of zij kan zich daarmee ontwikkelen tot een volwaardige sparring partner voor opdrachtgever, management of organisatie op strategisch niveau. De opleiding biedt een unieke combinatie van

academische reflectie, praktijkonderzoek en het leren opstellen van onderbouwd advies aan organisaties. Na afronding van de opleiding bent u in staat om op academisch masterniveau te opereren als:

- loopbaanprofessional die in staat is om op strategisch niveau als sparringpartner en adviseur te fungeren;
- adviseur voor organisaties op het gebied van loopbaanontwikkeling, mobiliteit, employability, inzetbaarheid en arbeidsbemiddeling;
- praktijkonderzoeker op het gebied van arbeidsvraagstukken en/of theorievorming rondom loopbanen.

Meer weten? Aanmelden?

Kijk op www.noloc.nl

Of neem contact op met Angelic Bloemberg via 06 – 2630 0637 of coordinator@noloc.nl.

“De opleiding heeft me een veel bredere kijk op mijn vakgebied gegeven. Dankzij het pittige niveau en de ervaring van mijn studiegenoten heb ik veel input voor mijn eigen beroepspraktijk gekregen.”

Open
Universiteit

noloc
vereniging voor
loopbaanprofessionals

www.noloc.nl